

ดินฟ้าอากาศของประเทศญี่ปุ่น ～ อะคิซะเมะ (ฝนฤดูใบไม้ร่วง) ～

เมื่อถึงฤดูใบไม้ร่วง=ความกดอากาศสูงในมหาสมุทรแปซิฟิกจะอ่อนกำลังลง พร้อมๆ กับความกดอากาศสูงที่หนาวเย็นจากแผ่นดินใหญ่จะเคลื่อนตัวลงมาทางใต้= เมื่อความกดอากาศทั้งสองปะทะกัน= เส้นแบ่งสภาพภูมิอากาศก็จะหยุดเคลื่อนตัวในบริเวณใกล้หมู่เกาะญี่ปุ่นและทำให้เกิดฝนในฤดูใบไม้ร่วง= เราเรียกฝนในช่วงนี้ว่า “อะคิ-โนะะ=นะงะอะเมะ” (ฝนตกเป็นระยะเวลายาวนานในฤดูใบไม้ร่วง) หรือเรียกว่า “ซุนริ”=โดยมีลักษณะคล้ายกับ “สึยู (ช่วงฤดูฝนตกก่อนเข้าฤดูร้อน)”=ในช่วงต้นฤดูร้อน=ที่มักจะมีจุดเริ่มและจุดสิ้นสุดที่ไม่ชัดเจนจึงไม่สามารถประกาศได้ว่า เมื่อไรจะย่างเข้าสู่ฤดูและเมื่อไรสึยูจะสิ้นสุดลง

มีคำพังเพยที่ว่า “อะคิ-โนะะอะเมะงะ=ฟูระบะ=นโนะ=โนะะคะ โอะงะ=ซันจะคุนิ= นะรุ” (หากฝนฤดูใบไม้ร่วงตก= หน้าที่ของแมวจะยาวออกมา 90 เซนติเมตร)=ซึ่งมีความหมายว่า=ในฤดูใบไม้ร่วงนั้น=วันที่ฝนตกจะมีอุณหภูมิอุ่นกว่าวันที่อากาศปลอดโปร่ง=ทำให้แมวซึ่งมีสัตว์ขี้นาหน้ามีหน้าเรียวยาวขึ้นด้วยความยินดี= นอกจากนี้ยังมีความหมายอื่นอีกว่า= แม้กระทั่งแมวก็ยังเบื่อฝนที่ตกเป็นระยะเวลานานในฤดูใบไม้ร่วง

ยิ่งไปกว่านั้น ในอดีตยังมีคำกล่าวที่ว่า “หากเก็บเกี่ยวข้าวได้ไม่มาก ก็จะเก็บเกี่ยวเห็ดมัทสึทะเกะได้มาก”= หมายความว่า= เงื่อนไขสภาพอากาศที่ทำให้การเก็บเกี่ยวข้าว=กับเห็ดมัทสึทะเกะนั้นแตกต่างกัน= หากในฤดูใบไม้ร่วงที่มีฝนตกน้อย=และมีวันอากาศปลอดโปร่งมาก=จะทำให้การเก็บเกี่ยวข้าวได้ผลดี=ซึ่งต่างจากเห็ดมัทสึทะเกะ=การที่จะเก็บเกี่ยวได้มากในฤดูใบไม้ร่วงนั้นต้องมีฝนตกชุก=แม้ว่าฤดูร้อนปีที่แล้วจะมีอากาศร้อนจัดก็ตาม= แต่ก็เป็นที่เห็ดมัทสึทะเกะมีผลผลิตอุดมสมบูรณ์=

日本の気象 ～ 『秋雨』 ～

秋になると太平洋高気圧の勢力が衰えるとともに、大陸からは冷たい高気圧が南下し、日本列島付近でこの2つの高気圧がぶつかり会い前線が停滞する様になります。これが秋雨前線でこの時期の雨を「秋の長雨」または「秋霖^{しゅうりん}」と言います。初夏の梅雨と似ていますが、始まりや終わりが明確でないことが多く、梅雨入り・梅雨明けに相当する発表はありません。

「秋の雨が降れば猫の顔が三尺(約90センチ)になる」ということわざがあります。秋は晴れの日よりも雨の日の方が暖かく、寒がりの猫も顔を長くして喜ぶという意味のほかに、秋の長雨には猫ですら退屈するという意味もあります。

また、昔から「稲不作は松茸豊作」といわれ、稲と松茸では豊作になる気象条件が逆になります。秋に雨が少なく晴れが多い方が豊作となる稲と異なり、松茸は秋に雨が多く降ると豊作になります。